

Halászlapi Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

I. évfolyam

2000/Február

A Haltermelők Országos Szövetsége és a Halászati Termék Tanács információs és marketing hírlvele

A Halászati Lapok név kötelez

A szakmai lapalapítások korszakát éljük. Egyre több olyan orgánun, kiadvány jelenik meg a sajtópiacon, amely egy-egy szűkebb szakmai réteg információs igényeit próbálja kielégíteni. Az e lapszámmal induló Halászati Lapok havonta, hírlvél formájában mutatja be a Haltermelők Országos Szövetség és a Halászati Termék Tanács érdekképviselői, illetve piacsabályozó tevékenységét. Dr. Orosz Sándor, a Haltermelők Országos Szövetségének igazgatója a beszélgetés során arra is kitért, hogy az ágazat számára igen fontos a marketing munka fejlesztése is, mert enélkül aligha növelhető az ország lakosságának halfogyasztása, amely természetesen a szövetség és a termék Tanács alapvető érdeke.

• Miért gondolja, hogy szükség van erre a lapra?

– Először is, nem én, hanem a szövetség és a termék Tanács vezetői gondolják úgy, hogy a hírlvelet megjelentessék. Erre a lapra azért van szükség, mert napjainkban a legfontosabb versenyelőny az, hogy az ember – akár vállalkozó, akár magánszemély – olyan közösség tagja, amelynek céljai vannak, s amelynek megvalósításáért tenni is akar. A jó közösségben működik a szolidaritás, természetessé válik a másik megsegítése, ugyanakkor ennek a közösségnek elemi érdeke, hogy tagjai egymás tevékenységéről informálódjanak. S az sem mellékes, hogy a közösség – legyen az szövetség, vagy termék Tanács – céljairól, törekvéseiről a szélesebb közvélemény is tájékozódjon. Tulajdonképpen ez az igény indítja útjára a Halászati Lapok hírlveletét.

• Mekkora közösségről van szó?

– A statisztika szerint nehezen mérhetők a közösség határai. A halászl nem statisztikai szereplő, de vannak halászlakat foglalkoztató cégek, amelyekről készül statisztika. Másik számadat, hogy hány cég foglalkozik halászlattal, s a horgászok létszáma már újabb adatsor, miként a kisserzéses halászlak. Ha a horgászokat nem számítjuk ebbe a körbe, akkor a közvetlen halászlati tevékenységgel foglalkozó emberek száma 2-3 ezer között mozog az országban. A közösség tehát nem nagy, mégis amit ők csinálnak, az rendkívül fontos a lakosság számára. A halfogyasztás élettani hatásai a tudomány által bizonyítottan előnyösek. Magyarországon a halételek fogyasztása tradicionálisan elsősorban ünnephez kötődik. Aki pedig halat eszik, an-

nak ritkán jut eszébe, hogy azok a halászlak, akik megtermelik a tányérra való, igen keményen megdolgoznak érte.

• A két szervezet hogyan kíván megjelenni a hírlvélben?

– A Haltermelők Országos Szövetsége az érdekképviselői, a Halászati Termék Tanács a piacsabályozási tevékenységét annak reményében kívánja bemutatni, hogy munkájuk ezáltal hatékonyabbá is válik. Ez pedig a szervezetek tagjainak is érdeke.

• Ejtsünk néhány szót a lap szerkezetéről, tartalmáról...

– Nem szeretnénk kizárólag a szervezetek szervezeti életével foglalkozni, persze fontos, hogy ilyen jellegű írások is megjelenjenek. A halászlai ágazat egyik legjelentősebb, hosszú távú célja a marketing program megvalósítása. Így természetes, hogy a marketing kommunikációs program hírei, eseményei mindenképpen megjelenjenek. Fontosnak tartjuk, hogy hírt adjunk a halászlai ágazat valamennyi szereplőjének az őket érintő friss állami intézkedésekről, a pályázati lehetőségekről, az esetleges ágazati törekvésekről, s nem utolsósorban az Európai Unióhoz történő csatlakozás folyamatának halászlatot érintő tennivalóiról. Lényeges, hogy naprakész információkkal szolgáljunk, már csak azért is, mert éppen az EU csatlakozásról keves az információ. Bízunk abban is, hogy azok az állami tisztviselők, akik a halászlai piaci szabályozásával foglalkoznak, megismerik az újság hasábjain. S ez nem zárja ki azt sem, hogy együttműködünk a tudományos folyóirattal, a Halászlattal, hiszen a hírlvélben megjelenő információk – pestiesen

Tartalom:

Bemutatkozik a HALTERMOSZ	2
A Halászati Termék Tanács munkájáról	4
Javaslatok az ideai agrártámogatásra	5
Beindult a ponty marketing	6
A magyar hslászl és az EU csatlakozás	7

szólva – nem „ütik” a Halászlban megjelölket.

• A hírlvél címe, a Halászati Lapok mire kötelez?

– Sok mindenre. A történelem az élet tanító mestere. Egy olyan, alapvetően hagyományos gazdasági tevékenység, mint a halászl csak akkor tud fennmaradni, fejlődni, ha az elődök tudását, tapasztalatait tiszteletben tartja és tovább élte. A Halászati Lapok örökös, folytatója annak a minőségnek és metódusnak, amit a hajdani, öt évtizeddel ezelőtt megjelent Halászati Lapok képviselt. A változásokat az élet hozza magával és kényszeríti ki. Azt gondolom, hogy a Halászati Lapoknak két örökös, folytatója lesz: a mi hírlvélünk és a már említett tudományos folyóirat, a Halászl, amely szintén felvállalta a hagyomány továbbvitelét. A kettő viszont nem zárja ki, hanem jól kiegészíti egymást, mivel mi több piaci, a gazdasági tevékenységet segítő információt adunk közre. A negyedévenként megjelenő Halászl pedig a tudományos kutatásoknak, munkáknak ad teret, tehát semmiképpen sem rekesztjük ki egymást a piacról.

H. Gy.

SZERKESZTI:

Szerkesztő Bizottság

FELELŐS SZERKESZTŐ:

Hajtun György

Bemutatkozik a HALTERMOSZ

Lapindító számunkban – gondolva az utókorra – érdemesnek tartjuk közreadni a Haltermelők Országos Szövetségének alapszabályát. Úgy gondoljuk, hogy tagjaink számára fontos információkat is tartalmaz a kissé száraz jogi anyag. Olvasóink megtudhatják, hogy milyen jogi háttérrel működik érdek-képviselési szervezetünk. S azt is felidézük, hogy milyen hagyományokat örzünk a jogelőd szervezetek révén.

„A Fővárosi Bíróság a Haltermelők Országos Szövetségét az 1989. évi II. törvény 15. §-ának (1) bekezdése alapján 1454. sorszám alatt a társadalmi szervezetek nyilvántartásába vette. „Ez a mondat a Fővárosi Bíróságnak az 1990. évi március hó 7. napján kelt, 6. Pk.61315/2. számú végzéséből való, és lényegében – a szó jogi értelmében – e mondatról fogva beszélhetünk Haltermelők Országos Szövetségéről, hiszen az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény 4. § (1) bekezdése értelmében: a társadalmi szervezet a nyilvántartásba vétellel jön létre.

A Szövetség története azonban korábban – sőt: sokkal korábban – kezdődött. Az alakuló gyűlés az 1989. évi december hó 20. napján, Budapesten volt. Az alakuló gyűlés összehívását a Halászati Termelőszövetkezetek Szövetsége kezdeményezte. Az alapító tagok kimondták a Szövetség megalakítását, elfogadták a szervezet alapszabályát, és megválasztották az első tisztségviselőket. Az elfogadott alapszabály értelmében a Szövetség jogi személy; a tagok gazdasági és társadalmi érdekeinek védelmére és képviselésére hivatott társadalmi szervezet; a Halászati Termelőszövetkezetek Szövetségének jogutóda, s ezáltal folytatója annak a tevékenységnek, amelyet az 1957. évi február hó 19-én, Budapesten alakított Halászati Szövetkezetek Intézőbizottsága kezdett el.

Kényszerű szervezkedés

Ezzel az 1957. évi dátummal azonban csak a jogi értelemben vett jogelőd sor elejéig jutunk el. Az Intézőbizottság alakuló ülését ugyanis – először – az 1956. évi október hó 23. napjára hívták össze. Aznapra azonban mindenkinek fontosabb dolga akadt! Nem lehet (nem is volt) véletlen, hogy az első alakuló gyűlést éppen arra a napra hívták össze, amely mindmáig meghatározza Magyarország sorsát. A munkásosztály érdekeire hivatkozó horgászvezetők sorozatos támadásai, az akkori állami és politikai vezetés bizalmatlansága és érzéketlensége, valamint a megélhetési problémák a halászokat érdekvédő szervezkedésre készítették. És ez a sor az időben visszafelé haladva egészen a XIX. század nyolcvanas éveig folytatható. A halászok – munkájuk mellett – mindig rákényszerültek arra, hogy érdekeik védelmére szervezeten lépjenek fel.

Lényegében ennek a szakmai és társadalmi hagyománynak örököse, őrzője és jelenkori letéteményese a Haltermelők Országos Szövetsége. (Remélhetőleg a Halászati Lapok lehetőséget teremt arra, hogy e történet részleteit mind a szakma, mind pedig az érdeklődő közvélemény közelebről és részletesebben is megismerhesse!)

A Szövetség nevét hivatalosan (?) HOSZ-nak rövidítik, holott a HALTERMOSZ rövidítés sokkal beszédesebb volna. A „termosz” a védelmi funkciót fejezi ki, a „hal” előtag pedig azt, hogy e védelem a halra és a hallal kapcsolatban álló emberre egyaránt kiterjed. Minderről az alapszabály a következő felsorolást tartalmazza.

A Szövetség célja:

a) Annak a követelménynek az érvényesítése, hogy aki halászattal foglalkozik, annak ez a tevékenység nyújtson tisztas jövedelmet, biztonságos megélhetést és kellő forrást a halászati tevékenység fejlesztéséhez.

b) A tagok önálló gazdasági-vállalkozói tevékenysége útjában álló akadályok felszámolásának, valamint a vállalkozás szabadsága érvényesítésének elősegítése.

c) A halászat szakmai irányításában a társadalmisítás, a szakmai önkormányzat kialakításának elősegítése.

d) A tagok által folytatott halászati tevékenység szakmai színvonalának emelése, piaci eredményességének fokozása.

e) A halállomány, valamint a természetes vizek haleltartó képességének, ökológiai viszonyainak védelme és fejlesztése.

f) A szövetkezeti eszme ápolása és terjesztése; a szövetkezeti tagok céljait szolgáló szövetkezés támogatása.

g) A halászattal összefüggő szociális, kulturális, oktatási, sport és más társadalmi igények kielégítésének elősegítése.

h) A tagok és ezen keresztül a magyar halászat és a halászati szövetkezés nemzetközi elismertségének fokozása.

i) A pontytenyésztés terén biztosítani az állattenyésztésről szóló 1993. évi CXIV. törvény 1. §-ában írt célok megvalósítását.”

– A tagok érdekeinek képviselete, védelme és érvényesítése.

– Vállalkozási tevékenység szervezése a termelés, a bel- és külkereskedelem területén. Közreműködés a termékek export értékesítésében.

– A termeléshez szükséges eszközök és anyagok hazai és külföldi beszerzésének segítése.

– Szaktanácsadás a tagoknak a halászati, gazdálkodási, környezetvédelmi, állat-egészségügyi, szervezeti, pénzügyi és jogi kérdésekben.

– Továbbképzések, konferenciák, tanfolyamok, tanulmányutak szervezése.

– Természetes vizeink halállományával kapcsolatos környezet- és természetvédelmi kérdések vizsgálata, az állománypótlás hatásainak elemzése.

– A tógazdaságok, horgászvizek és természetes vizek népesítéséhez használható, saját tenyésztésű, genetikailag ellenőrzött tükörös és pikkelyes ponty, valamint ezek növényevő halfajok és ragadozó halak ivadék korosztályainak az előállítására a Szövetség tulajdonában lévő dinnyési Ivadékevelő Tógazdaságban.

A Szövetség tagja lehet minden olyan magánszemély, jogi személy, valamint ezek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezete, aki (amely) a halászati tevékenységet nyereség- és vagyonszerzés céljából, üzletszerű módon, önállóan folytatja. A Szövetség tevékenysége iránt érdeklődő magánszemély, jogi személy, valamint ezek jogi személyiséggel nem rendelkező bármely szervezete pártoló tagként is csatlakozhat a Szövetséghez. Jelenleg a Szövetségnek 72 teljes jogú és pártoló tagja van. A tagok a magyar halászat több mint háromnegyedét reprezentálják. A csatlakozni kívánók felvételéről az elnökség dönt. A tagok által fizetendő tagdíj mértékét a közgyűlés évente határozza meg. Jelenleg – differenciáltan – 60–400 ezer forint közötti összeget fizet egy-egy tag. A pártoló tagok a kiszámított összeg felét fizetik.

Tisztújítás 2001-ben

Szervezetileg a Szövetség önkormányzati szervekre és az ezek munkájának segítésére hivatott ügyintéző szervezetre tagolódik. A Szövetség önkormányzati szervei: a közgyűlés, az elnökség, az ellenőrző bizottság, a tagozatok, valamint az eseti vagy állandó jelleggel létrehozható bizottságok. Az ügyintéző szervezetben 15–20 fő állandó alkalmazott végez munkát. Az alkalmazottak többsége a dinnyési Ivadékevelő Tógazdaság termelő tevékenységében vesz részt. A Szövetség központja Budapesten, a XII. kerületi Vöröskő utca 4/b szám alatt található.

A Haltermelők Országos Szövetsége az alapszabályban rögzített célok és az 1996. évi december hó 5. napján tartott tisztújító közgyűlésen megfogalmazott feladatok teljesítésén fáradozott az 1999. évben. A Szö-

vetség tevékenységét ezek a célok és feladatok határozzák meg a 2000. évben is.

A Szövetség testületei az 1999. évben több olyan döntést hoztak (ponty marketing kommunikációs program folytatása, a számítógépes szövetségi információs rendszer fejlesztése), amelyek kihatnak a 2000. évi tevékenységre is. Célzerű foglalkozni a még az 1998. évben elfogadott középtávú halászati fejlesztési program végrehajtásának eddigi tapasztalataival is.

Az 1999. év súlyos zuhanást hozott a ponty termelői-felvásárlási árai körében. Az e jelenség elleni fellépés 1999. évi sikertelenségei a feladattal való megalapozottabb foglalkozás igényét vetik fel.

A halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény 54. § (2) bekezdése értelmében a 2001. évi január hó 1. napjával az állami vizeken is érvényüket veszítik az államot megillető halászati jog átengedéséről szóló határozatok. A tagok e változárra való felkészülésének segítése és koordinálása – alapvető feladata a Szövetségnek.

A 2000. évi szeptember hó 2. és 7. napja között Budapesten kerül sor a 73. OMÉK-ra. A Szövetség millenniumi évhez illő halászati kiállítással szeretne megjelenni a magyar agrárium e jeles seregszemlájén.

A legközelebbi általános szövetségi tisztújításra a 2001. évben kerül sor. A választás évében már nem túl elegáns dolog a demokratikus működést – így például a választási szabályokat is – érintő önkormányzati szabályzatok (alapszabály, testületi működési szabályzatok) változtatása. Célzerű ezért még a 2000. évben áttekinteni a Szövetség önkormányzati rendszerét és annak működését, s ha szükséges: módosítani vagy átírni a belső szabályzatokat.

Természetesen a Szövetség testületei, tisztségviselői és alkalmazottai számára a 2000. évben is munkát jelentenek az alapszabályból, a szokásjogból, vagy a megelőző években folyt tevékenységből következő, évente visszatérő vagy folyamatos feladatok (éves jelentés, mérlegkétség, költségvetés, országos halfőző verseny, továbbképzések, szakmai tanácskozások, kiállítások, nemzetközi kapcsolatok stb.) teljesítése.

Dönt a taggyűlés

Az alapszabály értelmében a Szövetség legfőbb szerve a tagok összességéből álló közgyűlés, amit évenként legalább kétszer kell összehívni. Jelenleg nem látszik ok több közgyűlés tartására, ezért a 2000. évben (is) csak két ilyen rendezvénnyel kell számolni.

a) 2000. évi május hó 19. napján:

1.) Jelentés a Szövetség és tagjai működésének 1999. évi eredményeiről.

2.) A Szövetség 1999. évi költségvetésének teljesítéséről szóló beszámoló és az 1999. évi mérleg elfogadása.

3.) A Szövetség önkormányzati szabályzatainak áttekintése; az alapszabály és a közgyűlés működési szabályzatának módosítása.

b) a 2000. évi december hó 8. napján:

1.) A hosszútávú halászatfejlesztési program elfogadása óta eltelt időszak eseményeinek az értékelése.

2.) a 2001. évi költségvetés és a tagdíj (fenntartási hozzájárulás) 2001. évi mértékének megállapítása.

A tagozatok a tagság egyes csoportjainak régiók vagy más szempontok szerint szerveződő közösségei. Jelenleg négy regionális tagozat működik, és a pontytenyésztő tagozat tevékenysége által valósul meg a Szövetség pontytenyésztő szervezetként való működése.

A tagozat ügyeiben a taggyűlés dönt, amelyet szükség szerint, de évente legalább egyszer össze kell hívni. Hagyományosan az év első hónapjaiban sorra kerülő „tájérazkezetek” keretei között üléseznek a regionális tagozatok taggyűlései. Egy-egy tájérazkezetlen két-két tagozat tartja meg – összevont formában – a taggyűlését. Ezen a gyakorlaton idén sem indokolt változtatni.

Mindezek alapján a 2000. évi február hó második felében (lehetséges időpontok: 2000. február 16. – dunántúli régiók; 2000. február 18. – Észak-, és Dél-kelet-magyarországi régiók) megtartandó regionális taggyűléseken a következő napirendek meg tárgyalása látszik indokoltnak:

1.) A Szövetség elnökségébe delegált tagozati képviselők és a Szövetség tisztségviselőinek beszámolója a tagság érdekében az 1999. évben folytatott tevékenységükről, valamint a 2000. évi tervekről.

2.) Tájéraztató a 2000. évi agrártámogatási rendszer tagokat érintő elemeiről.

3.) Konzultáció az adórendszer 2000. évi változásairól és más pénzügyi-számviteli kérdésekről.

A pontytenyésztő tagozat a tenyésztő szervezetként való működés által megkívánt időrendben szokta megtartani saját taggyűléseit. Az idén erre jó alkalmat szolgáltathat a dinnyési Ivadékevelő Tőgazdaságban tartandó tayaszi agronómusi összejövetel, vagy az OMÉK keretében megvalósuló szakmai nap is. A Szövetség működését, költségvetési gazdálkodását, ügyintéző szervezetét, ügy- és pénzkezelését a közgyűlésnek felelős öt fős ellenőrző bizottság ellenőrzi.

Elnökségi ülések tervezett programjai

A Szövetségben jelenleg két, elnökség által létrehozott bizottság működik. Mind a halárral foglalkozó bizottságnak, mind pedig a természetesvízi bizottságnak eleendő feladatot adnak a Szövetségre váró 2000. évi feladatok.

Az alapszabály szerint az elnökség a Szövetség általános hatáskörű testületi vezető szerve, ami szükség szerint, de évente legalább hatszor ülésezik. Az elnökségnek az alapszabály szerint kötelező hat ülésének várható időpontjai és napirendjei (elnökségi ülésster):

1.) 2000. február 2., Budapest

– A Szövetség munkaterve és az elnökség üléssterve a 2000. évben.

(Folytatás a 8. oldalon)

Eseménynaptár

Január 12. „A magyar halászat lehetőségei, feladatai az EU csatlakozási folyamatban és a csatlakozás után” – konferencia a Külügyminisztérium EU Közvélemény-felkészítési Programja keretében, Budapest

Január 12–13. „Adórendszer – 2000.” – továbbképzés a főkönyvelők részére, Budapest

Február 2. Elnökségi ülés, Budapest

Február 3. Szakmai konzultáció az Országos Halászati Bizottság tagjaival és a halászati igazgatás szakembereivel, Budapest

Február 10. A MOHOSZ és a Haltermosz vezető tisztségviselőinek találkozója, Budapest

Február 16. Tájérazkezetlet (a dunántúli regionális tagozatok taggyűlései)

Február 18. Tájérazkezetlet (az Észak-, és Dél-kelet-magyarországi regionális tagozatok taggyűlései)

Február 23–24. Halászati Fórum – TEHAG, Százhalombatta

Március 23. Elnökségi ülés, Budapest

Március 24–27. Nemzetközi hal- és vízi-életmiszer-kiállítás, Bréma (Németország)

Április eleje Agronómusi értekezlet és a Pontytenyésztő Tagozat taggyűlése, Dinnyés

Május 5. Elnökségi ülés, Budapest

Május 19. Közgyűlés, Budapest

Május 2. fele HAKI-napok, Szarvas

Június 1–4. Nemzetközi Tudományos Konferencia (a FAO Európai Belvízi Halászati Bizottság 21. ülészakához kapcsolódóan)

Augusztus 25. Elnökségi ülés, Szolnok

Augusztus 26. XXVI. Országos Halfőző Verseny, Szolnok

Szeptember 2–7. 73. OMÉK, Budapest

Szeptember 28. – október 1. Állattenyésztési kiállítás, Kaposvár

Október eleje Agronómusi értekezlet, Dinnyés

Október 11. Elnökségi ülés, Dinnyés

November 29. Elnökségi ülés, Budapest

December 8. Közgyűlés, Budapest

A Halászlati Terméktanács munkájáról

Az 1992-ben alakult Halászlati Terméktanács kereste a megfelelő válaszokat az ágazat által felvetett kérdésekre. Be kell vallani, hogy a legtöbb esetben megtalált, kialakított helyes választ nem mindig sikerült a gyakorlatban alkalmazni. Ennek egyik oka az volt, hogy a tendenciák alapján előre látható eseményeket csak bekövetkezésükor hitték el az ágazat szereplői. Így kissé hátrányos pozícióból indítottuk a piacgazdasághoz szükséges önszabályozást.

Természetesen ezen kívül a halászlati ágazatot is érintették azok – az objektív – negatív jelenségek, amelyek a magyar mezőgazdaság kísérő jelenségei a közelmúltban. Fel kell eleveníteni azonban azokat a pozitív eredményeket is, amelyeket a Halászlati Terméktanács öntevékeny önkormányzati szervei segítségével elért. Ezen eredmények közül a teljesség igénye nélkül ismertetek néhányat.

A Terméktanács munkájának hatékonyságát nagyban befolyásolja az ágazaton belüli szervezettség, amelyről megállapíthatjuk, hogy a megalakulás óta folyamatosan javult, így az 1999. év végére a Terméktanács képviselői részaránya 77%-ot ért el a teljes ágazati vertikum által előállított érték alapján.

Feladatok

A Terméktanács feladatainak megvalósítása érdekében az alábbi főbb szempontok érvényesítését tartjuk elsődlegesnek:

- Folyamatosan figyelemmel kísérjük a termékpálya termékei iránti igényeket, a kereslet változásait, s ezekből piaci helyzetelemzéseket, továbbá prognózisokat készítünk.

- Információt gyűjtünk és elemzünk a termékpálya szereplőinek termelési, kereskedelmi szándékait, és ez alapján az elnökség

javaslatot tesz ezeknek piaci igényéhez való igazítására, továbbá a haltermelés mennyiségi és minőségi változásaira.

Időszakra meghatározott ajánlati árakat hirdet meg az elnökség évente a következő ciklus szerint:

Január 1 – április 30. tavaszi ár, május 1. – augusztus 31. nyári ár, szeptember 1. – december 31. őszi ár.

- Figyelemmel kísérjük a termékpályát befolyásoló állami eszköz rendszer (árrendszert, adórendszert, export- és importszabályozás stb.) alakulását, véleményezzük azokat és javaslatot teszünk alkalmazásukra, módosításukra, valamint visszavonásukra.

- Részt veszünk az Agrárpiazi Rendtartási Hivatal által szervezett fórumok munkájában, teljesítjük a részvétellel összefüggő kötelezettségeket és élünk a részvétel nyújtotta lehetőségekkel.

Feladataink végrehajtása érdekében kialakítottuk a Terméktanács információs rendszerét, ahol adatokat gyűjtünk és szolgáltatunk. A jogszabályi előírások szerint részt veszünk az agrárpiazi rendtartás működéséhez szükséges információs rendszerben.

Itt szeretném megjegyezni, hogy természetesen sem az adatszolgáltatási kötelezettség, sem pedig az információs rendszer működése nem sérti a tagok érdekeit.

- A Halászlati Terméktanács a termékpálya szereplőinek érdekeivel ellentétes vagy a vállalt kötelezettségeket megszegő magatartás esetén szankcionálást kezdeményez.

- A Terméktanács részt vesz, javaslataival segíti a termékpálya export-import szabályozását.

- A Halászlati Terméktanács a döntéshozatali folyamatában véleményét nyilvánít és javaslatot ad a termékpályát érintő jogszabályok és a vonatkozó ágazati szabályok tervezeteihez.

Önkormányzati alapon

E bemutatkozás kínálja a lehetőséget, hogy felhívjuk figyelmét a termékpályán tevékenykedő még nem tag szervezeteknek a belépésre. Hiszen alapszabályunk lehetőséget ad minden olyan magán személy, jogi személy valamint ezek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetének aki (amely) a termékpályán érdekelt, hogy az alapszabályunk elfogadása és a tagdíj megfizetése esetén a Terméktanács tagja legyen. Belépési szándékát a

következő címen teheti meg: Halászlati Terméktanács 1126 Budapest, XII. Vöröskő u. 4/b.

A szervezetről fontos tudni, hogy saját önkormányzati szervei működtetik. Legfőbb szerve a közgyűlés, amelynek minden beléptt szervezet tagja és egy szavazattal rendelkezik.

A tagok által választott 11 fős elnökség az operatív irányító testület, amelynek összetétele a termékpálya érdekkörei szerint a következő: termelői érdekkör 5 fő, kereskedői érdekkör 2 fő, feldolgozói érdekkör 2 fő elnökségi tag.

Az elnökség tagja továbbá az ugyancsak a tagság által választott elnök és igazgató. Az alapszabály gondoskodik a belső ellenőrzésről is, amit a közgyűlés által választott 3 tagú Felügyelő Bizottság testesít meg, amely 1 elnökből és 2 tagból áll.

Mit jelent a tagság?

A belépő szervezet képviselője lehetőséget kap, hogy a Terméktanács fórumain, önkormányzati szervein keresztül javaslataival részt vegyen az ágazat stratégiai fejlesztésének kialakításában, a piaci viszonyok javításában.

Információhoz jusszon az ágazatot érintő, a Terméktanács által gyűjtött termelési, kereskedelmi, import és export adatokról. Az információ szolgáltatás a Terméktanács részéről akkor lehet teljes, ha valamennyi tagunk pontos adatszolgáltatási kötelezettségét határidőre teljesíti.

Itt kell felhívni a figyelmet, hogy az ágazat szabályozottságát segítő bizonyos állami támogatások is terméktanács tagokhoz kötöttek.

A terméktanács feladatai:

- az esetlegesen bekövetkező piaci zavar kezelése érdekében létrehozott elkülönített kockázati alapot további pénzeszközökkel tölti fel és kidolgozza a működtetését.

- Felkészíti a termékpálya szereplőit, elsősorban a termelői érdekkört – a piaci zavar megelőzése érdekében – a termelési önkormányzat bevezetésére.

- Segítséget nyújt a HACCP és az ISO minőségi rendszerek kialakításában és elterjesztésében.

- A termékpálya érdekkörei között segíti az integrációt.

- Szerepet vállal az ágazati marketing kidolgozásában és megvalósításában.

- A terméktanács folyamatosan tájékozik az EU csatlakozás halászattal kapcsolatos teendőiről és erről tájékoztatja a tagságot.

A terméktanács tisztségviselőinek mandátuma 1999 novemberében járt le, így a november 5-én megtartott tisztújító közgyűlés 3 évre megválasztotta tisztségviselőit.

Balogh József
elnök

Tisztségviselők

Elnök: Balogh József, Attalai Hal Kft.

Igazgató: Dr. Balázs László

Az elnökség tagjai:

Termelői érdekkör: Kovács Zoltán, Tiszahalker Kft., Dr. Müller Tibor, Hortobágyi Halgazdaság Rt., Dr. Németh István, Tógazda Halászlati Szövetkezet, Sztanó János, Szegedfish Kft, Vida András, Győri Előre Halászlati Tsz.

Kereskedői érdekkör: Czikk László, Czikk-Halás Kft., Dr. Veszelyovszki Ágnes, Hungarofish Kft.

Feldolgozói érdekkör: Dr. Csoma Antal, Körösi Halász Szövetkezet, Dr. Pető Béla, Fish & Food Kft.

A felügyelő bizottság elnöke: Dr. Garádi Péter, TEHAG

Tagjai: Oláh Tibor, Petőfi Halászlati Szövetkezet, Pintér Ferenc, Nagybaracska Hal Kft.

Javaslatok az ideai agrártámogatásra

Amikor a cikk megírására megkaptam a felkérést, akkor az volt az elképzelés, hogy az ágazatot érintő 2000. évi agrártámogatásokról írjak. Mivel lapzártáig a támogatásokról szóló rendelet nem jelent meg, így röviden összefoglalva adom közre a Halászati Terméktanács és a Haltermelők Országos Szövetsége által az FVM-nek megküldött javaslatainkat.

A javaslat elkészítésénél figyelembe vettük, hogy a tárca az általános támogatási elveket 4–5 évre hirdette meg, így az 1999. évi támogatási rendszerből indultunk ki. Javaslataink új támogatási lehetőségeket és módosításokat is tartalmaz. Ezeket a javaslatokat szakmai indokokkal alátámasztottuk, megnevezve azokat a pénzügyi forrásokat, melyek az ágazat továbbfejlődését elősegítenék. Természetesen ezek a javaslatok tervek és függnek a pénzügyi forrásoktól, az FVM lehetőségeitől.

Általános észrevételek és javaslatok

1. Lényeges szempont, hogy az agrártámogatási rendszer kiszámíthatósága erősödjön. Ennek megfelelően fontosnak tartjuk, hogy a rendszer elvei és elemei ne változzanak évente, de fontos lenne, hogy a változatlan elfogadott ágazati programokon nyugodjon.

A magyar halászat rendelkezik ilyen leírt programmal. Ez a program alapul szolgálhat egy középtávú gazdálkodási, fejlesztési és pénzügyi terv kialakításához. Határozott előrelépést jelentene, ha a 2000. évi szabályozók e középtávú elképzelés részeként jelenhetnének meg.

2. Az elmúlt év(ek)ben gyakorlati és értelmezési problémák okozott, hogy a támogatási jogszabályok nem tudták kezelni az ágazat néhány sajátos vonását. A halgazdálkodás terepe a halastó, de a szuperintenzív haltermelés leginkább üzemcsarnokokban (istállószűrű körülmények között) zajlik, az őstermelő természetes vízi halászat alapja pedig a halászati jog.

Ennek megfelelően a hal, mint termék: egyes esetekben a növénytermesztésre, más esetekben pedig az állattenyésztésre jellemző körülmények között termelődik meg, vagy úgy tűnik fel, mint a természet ajándéka. Mindebből – pontosabban szólva: mindezek nem megfelelő megfogalmazásából – jogszabály-szerkesztési és értelmezési anomáliák adódtak, amelyeket a 2000. évre szóló jogszabályban korrigálni szükséges.

Fontos, hogy a halászat részese lehessen minden olyan támogatási konstrukciónak, amelyre az agrárgazdaság bármely szereplője jogosult.

Agrártermelés támogatása

1. Földalapú támogatás

A 2000. évben is legyen normatív támogatás a halastó után, az alábbi javasolt feltételekkel:

– a halastó és a szántóterület nagysága ne kerüljön összevonásra, a halastó önálló területként legyen figyelembe véve.

– a támogatás mértéke terület nagyságtól független legyen.

2. Állattenyésztés támogatása

Cél: a jó minőségű tenyészanyag „kiszámítható” biztonságos előállítása. Ennek érdekében elismert vagy ideiglenes elismeréssel rendelkező tenyésztő szervezet nyilvántartásában szereplő:

a) Elit ponty anyaállomány támogatása (új)

b) Hal tenyészanyag felhasználásának támogatása (egynyaras pontyivadék).

3. Egyéb támogatás

a) Szövetkezet alapításhoz.

A félreértések elkerülése végett – pl. az értékesítési szövetkezetek – a mezőgazdasági kifejezés mellé kerüljön be a halászati kifejezés is.

„Mezőgazdasági és halászati termékek” stb.

b) Mezőgazdasági vízhasználatok támogatása. (új)

A halászati ágazat az egyik legjelentősebb vízfelhasználó. Figyelembe kell venni, hogy a szorosan vett halgazdálkodási feladatok mellett a víz ökológiai szerepe legalább olyan jelentőséggel bír, mint a halászati tevékenység.

– Vízkészlet-használati díj

A víz ökológiai értékére való tekintettel védett halastavakon 50%-os legyen a vízdíj támogatás mértéke.

– Vízdíj (öntözővíz) költségeihez hozzájárulás.

Vízügyi szolgáltatótól igénybe vett víz m³-enként 50%-os költség hozzájárulás.

Piacra jutási támogatás

1.Étkezési ponty és busa piaci helyzete, stabilizálásának támogatása. (új)

Cél: folyamatos halellátás biztosítása.

Ez úgy oldható meg, ha a tavaszi-nyári időszakban felmerült (tárolási) többlet költséghez a termelő támogatást kap. A támogatás 3000 t étkezési ponty és busa után járjon. A támogatás ideje: tárgyév március 1.- július

31. közötti időszak. Számlával igazolt értékesített hal után.

2. Állat-egészségügyi költségterítés

a) Vírusmentesség igazolása.

b) A szállítás állat-egészségügyi vizsgálati költségének támogatása.

3. Minőségbiztosítás támogatása

Továbbra is szükségesnek tartjuk, hogy a halászat a TEAOR B. 05 és a halfeldolgozás (mint az élelmiszeripar része) megkapja az élelmiszer-biztonság támogatását.

Agrárgazdasági beruházások

1. A beruházások között javasoljuk kiemelten kezelni a halastavak rekonstrukcióját és építést.

2. Javasoljuk bevezetésre az intenzív halnevelő telepek rekonstrukciójának a támogatását.

3. Halfeldolgozó üzemek építése és rekonstrukciója.

4. Egyes mezőgazdasági termékek feldolgozásához szükséges új technológia berendezések beszerzésének támogatása. Ebben a témakörbe kerüljön: a halászati tevékenységet (TEAOR B. 05) folytatók is.

5. Halászati gépek, berendezések beruházásának támogatása.

Egyéb javaslat

A 236/1998 (XII.30.) Kormány rendelete „a mezőgazdasági termelők agrártámogatási igénybevételével összefüggő adatszolgáltatásról és nyilvántartásba vételről” mellékletében felsorolja az állatfajokat, amelyekből sajnálatos módon a hal kimaradt. Ez a regisztráció végrehajtásban okoz gondot, elsősorban a természetes vízi halászat regisztrálásánál. Ezért javasoljuk, hogy a melléklet (13. sz. tábla) egészüljön ki a hal állatfaj (kódszám: 4180) címszóval.

Ez a természetes vízi halászok számára is fontos, mert ha szövetkezetet akarnak alapítani, azt csak regisztrált termelők tehetik. E halászok nem rendelkeznek halastó területtel, hanem az ősi mesterség összes kellékével: hálók, ladikok, motorcsónakok és az igen fontos szakmai tudással.

Balázs László

**A Halászati Terméktanács elnöksége
2000. január 1. április 30. közötti időszakra
az alábbi ajánlati árakat hirdette meg**

P3 370 Ft/kg + ÁFA | A3 370 Ft/kg + ÁFA

B3 140 Ft/kg + ÁFA | P2 440 Ft/kg + ÁFA

P1 480 Ft/kg + ÁFA

Az árak a tóparton történő értékesítésre értendők.

Beindult a ponty marketing

Egyen halat, finom falat – ponty erre gondoltam ! Bizonyára sokan ismerik már a Haltermelők Országos Szövetsége és a Halászati Terméktanács 1999. évben indított ágazati marketing – kommunikációs programjának vezérmondátát. A program kidolgozása és megvalósítása régóta váratott magára, az elmúlt évek mind sürgetőbb ágazati piacépítési törekvései, szándékai valósulhatnak meg ezen keresztül.

Közismert, hogy a hazai halfogyasztás az elmúlt évek viszonylatában stagnál (2,7 kg/fő/év) és messze elmarad az európai halfogyasztás átlagától. Ismert továbbá, hogy a halételek fogyasztása döntően ünnepekhez kötődik, nem része a mindennapok étkezésének. Az ismeretek alapján a halászati ágazat szakmai vezetése azzal a céllal indította ágazati marketing-kommunikációs programját, hogy a táplálkozási szokások megváltoztatásával a hazai termelésű élőhal- és halkészítmények, hangsúlyosan a ponty fogyasztása növekedjen. A program döntően a belföldi piacok megtartására, illetve a piaci pozíciók erősítésére vonatkozik.

Az AMC is támogat

A sikeres megvalósítás döntően ágazati érdekek, egyben elősegíti a lakosság egészségi állapotának, életkilátásainak javulását, tehát közösségi, társadalmi érdek is. A célok megvalósítása csak tudatosan tervezett, folyamatos és hosszú távú (3-5 éves) kommunikációs tevékenységtől várható el. A marketing-kommunikációs program az elfogadott és jóváhagyott koncepció szerint ágazati finanszírozással indult, ugyanakkor

1999. évben jelentős támogatást kapott a szakminisztériumtól az FVM Agrármarketing Centrum Kht. (AMC) közreműködésével.

Az 1999. évben megvalósított program elemek sorában igen jelentős eredmény az egységes arculati rendszer kialakítása, mely meghatározza a program alapüzenetét ki-fejező vezérmondatot és az emblémát, rögzíti azok felhasználási lehetőségeit az üzleti kommunikációs arculatban és a reklám arculatban. Az egységes arculati rendszer hosszú távon megtérülő befektetés. A következetes alkalmazás feltételezi, hogy nemcsak központilag működtetik, hanem az ágazat valamennyi szereplője összhangba hozza használatát egyéni, vállalati marketing tevékenységével. Az egységes arculat bemutatása a szakmai közönség körében a XXV. jubileumi Halfőző verseny (Ópusztaszer) keretében történt. A halfőző verseny kapcsán tartott sajtótájékoztatón pedig a média képviselői ismerkedtek meg marketing-kommunikációs program alapüzenetével, céljaival és az 1999. év várható eseményeivel.

A ponty ételek elkészítésének változatoságára hívta fel a figyelmet a fogyasztók körében az az értékesítésösztönző akció, melyet 1999. október 14-16. között Budapesten, hat helyszínen, a legforgalmasabb vásárcsarnokok, piacok (így a Nagyvásárcsarnok, Hold utcai piac, Fény utcai piac, Lehel téri piac, Hunyadi téri Vásárcsarnok, Budai Skála piac) halasstandjain rendeztünk. Az akció fogadtatása fogyasztói körben igen kedvező volt.

Gazdag a receptár

A visszajelzések alapján ugyancsak sikeresnek tartjuk az 1999. november 19. és december 31. között megvalósult több médiára (tévé, sajtó) alapozott reklámkampányt. A kampány igazolta, hogy céljaink megvalósításához igazi, átütő eredményeket a tömegkommunikációs médiák alkalmazásával lehet elérni. A reklámkampány üzenete ebben az esetben is a pontyételek elkészítésének változatoságára való figyelemfelhívás volt, oly módon, hogy különleges, kevésbé ismert recepteket adtunk közre. A Duna TV Gazdakörök c. műsorában

Lukács István háromszoros olimpiai bajnok szakácsunk mutatta be a nem mindennapi makói haltepertő, a dorozsmai pontypaprikás és a boszorkány-szigeti batyus halászlé elkészítését. Ezek a receptek írásban is megjelentek a Népszabadság Magazinban. A tévé adásokhoz igazodva. További receptek jelentek meg a Metró újságban, a Mai Magyar Konyha c. lapban és a Vásárlók Magazinja c. újonnan indult, nagy példányszámú lapban, ahol a receptet PR cikk is kiegészítette. Az Élelmiszer c. szaklapban kereskedői együttműködést kértünk felhívás formájában közzétett hirdetésünkkel. Ennek közvetlen eredménye az Auchan bevásárló központ jelentkezése, mely előrevetíti a velük való távlati együttműködést. Szintén a lapban megjelent felhívás alapján formálódik kapcsolatunk közös értékesítésösztönző akciók szervezésére a Kotányi céggel.

Idén is folytatódik a program

Az elmúlt év eredményei közt tartjuk számon a Halhús-ételek, pontyból c. receptfüzet megjelentetését. A Herman Ottó ajánlásával kiadott kiadvány hasznos és praktikus tanácsokat ad az otthoni halfeldolgozást segítően, valamint 24 különleges pontyétel receptjét tartalmazza.

Az eladáshelyi értékesítésösztönzés erősítésére receptkártyát, plakátot, kötényt és reklámtáskát készítettünk, a kommunikációs program üzenetének és alapmotívumainak minél szélesebb körben való megismertetésére. Mind a program elindulását, mind pedig annak folyamatát, eseményeit kiemelt figyelemmel kísérte a média. Az elmúlt év során három alkalommal szerveztünk és rendeztünk sajtótájékoztatót és számos alkalommal került sor mindkét szakmai szervezet vezetőivel készített interjúk, nyilatkozatok megjelentetésére. A PR tevékenység igen jelentős, ám nehezen számszerűsíthető eredménnyel zárult. A külső kapcsolatok szervezése és ápolása mellett külön gondot fordítottunk a termelői, feldolgozó és kereskedői kör folyamatos tájékoztatására, promóciós anyagokkal való ellátására is. Ennek jegyében bemutattuk a programot szakmai találkozók, konferenciák, külföldön és belföldön egyaránt.

A 2000. évben a marketing-kommunikációs program intenzív bevezetésére készülünk, melyhez a szaktárca anyagi támogatására továbbra is számítunk. A 2000. évi ágazati marketing programtervezetek elbírálása várhatóan februárban történik az FVM AMC Kht.-nál., így az éves halászati ágazati marketing-kommunikációs feladatokat is hamarosan pontosulnak.

S. V.

Hirdetni is érdemes

Hirdetési feltételek a Magyar Mezőgazdaság mellékleteként megjelenő Halászati Lapok c. információs és marketing hírlévélben

Hirdetések közzétételi költsége:

1/1 oldal fekete-fehér 70.000,-Ft + 25% Áfa

1/2 oldal fekete-fehér 40.000,-Ft + 25% Áfa

1/4 oldal fekete-fehér 30.000,-Ft + 25% Áfa

PR cikk 60.000,- Ft + 25% Áfa

Kísérőszin (panthone 287) + % felár

Többszöri megjelenés esetén kedvezményt nyújtunk az alábbiak szerint:

3 megjelenés után 5%,

6 megjelenés után 10%,

12 megjelenés esetén 15%.

Anyagleadási határidő: lapzártá előtt egy hét.

Hirdetési anyagát kérjük szíveskedjen a Haltermelők Országos Szövetsége címére (1126. Budapest, Vöröskő u. 4/b.) megküldeni.

A magyar halászat és az EU csatlakozás

A fenti címmel szervezett konferenciát a Külügyminisztérium EU Közvélemény-felkészítési Programjának keretében a Haltermelők Országos Szövetsége 2000. január 12.-én. A szakmai tanácskozás fő célja az volt, hogy a napi hírekből kapott, jórészt általános információkon túlmenően, haltermelőink részletesebb „szakmai” képet kapjanak az Európai Unió csatlakozás halászatunkat érintő problémáiról és lehetőségeiről.

A program összeállításánál arra törekedtünk, hogy az előadások nyomán, a hazai halászati ágazat valamennyi érdekköre átfogó képet kapjon az EU édesvízi halászatának jelenéről, halászatunk lehetőségeiről a csatlakozási folyamatban és csatlakozásunk várható hatásairól. A meghívott német és osztrák előadótól a szép számban megjelent hallgatóság első kézből kaphatott információkat az EU tógazdasági haltenyésztésének jelenlegi helyzetéről, a haltermelők tapasztalatairól.

Eltérő érdekek

Dr. Wolfgang Stiehler a Szász Halászati Szövetségének elnöke előadásában azt részletezte, hogy milyen módon működik halászati érdekvédelmi szövetségük az EU-ban.

Az 1990-ben alapított halászati érdekvédelmi szövetségnek 71 tag-gazdasága van, amely vállalkozások gyakorlatilag megfelelnek a teljes szászországi haltermelői körnek. Szervezetük része a két legnagyobb tartományi horgász szövetség is, akikkel igen szorosan együttműködnek. A Szász Halászati Szövetség pedig tagja a Német Halászati Szövetségnek, amely azonban a halászat tartományi szabályozása miatt elsősorban inkább a Szövetségi kormányzat és Brüsszel felé képes az érdekek érvényesítésére. Nehezíti azonban az ilyen irányú érdekérvényesítést, hogy az egyes tartományok haltenyésztése igen eltérő. Míg például Bajorországra a kis családi gazdaságok jellemzőek, amelyek közvetlenül értékesítenek, addig Szászországban az átlagos tógazdaságok mérete 120 ha és elsősorban a nagykereskedőkön keresztül történő értékesítés jellemző. A helyi érdekek érvényesítése így főleg a tartományi halászati szövetségek feladata. Az előadó abban látta szövetségük fő erősségét, hogy szorosan együttműködnek a tartományi minisztérium halászati felelőseivel és igen jó kapcsolatot alakítottak ki a természetvédelmi hatóságokkal, szervezetekkel is. Ennek köszönhető például, hogy Németországban egyedül a szász haltermelők kapnak kártérítést a kormoránok okozta károk után (Ez feltehetően az új tartományokba áramló nagyobb mértékű támogatásoknak is következménye a szerző megjegyzése).

A tartományi szövetségek azonban igen kevés hatással bírnak az EU döntéshozó

szerveire, sőt az előadó véleménye szerint a tógazdasági pontytenyésztők érdekvédelme igen gyenge az Európai Haltenyésztők Szövetségében (FEAP) is. Ennek fő oka, hogy az EU tagállamok közül csak Németországban és Franciaországban van jelentősebb termelői kör, a többi tagállam érdeklődésén kívül esik ez a terület. Fontos lenne ezért a csatlakozó országok termelőivel együttműködve ennek az érdekkörnek a hatékonyabb védelme az Unió szervezetekben.

Heinrich Holler osztrák haltermelő más nézőpontból, a kistermelő szemszögéből mutatta be a tógazdasági haltenyésztés jelenét az EU-ban. Az előadó egy 30 hektáros családi gazdaságot vezet Steiermarkban. Az ilyen méretű gazdaságok a nagyobbak közé tartoznak Ausztriában ahol gyakoriak a paraszti gazdaságokhoz tartozó 10 ha körüli tavak. Ilyen körülmények közt nagy szerepe van a közvetlen értékesítésnek és a gépesítettégnek. Az előadó elmondta, hogy különböző EU-s támogatások segítségével olyan szinten gépesítette a gazdaságát, hogy ma már csak egy állandó külső munkaeőrt alkalmaz. Ugyancsak nagy hangsúlyt fektetett a feldolgozó kapacitás növelésére. Itt elsősorban olyan termékekkel foglalkozik amelyeket a feldolgozás után közvetlenül értékesít, mert harmadik fél bekapcsolásával olyan szigorúak lennének az EU előírások, amelyeket a családi halfeldolgozó már nem tudna teljesíteni. Az előadó szintén fontosnak tartotta a minél nagyobb méretű saját piac megeremtését, amely piacnak részei az élő és feldolgozott terméket vásároló fogyasztók és a horgász szervezetek is. A hatékony piac alakításnak tulajdonította az osztrák kolléga, hogy haltermelésének már csak töredékét kényszerül nagykereskedőn keresztül értékesíteni. Véleménye szerint az ilyen méretű gazdaságoknak a jövőben is erre kell törekedni.

Új forrás a SAPARD

A külföldi kollégák előadásaiban megerősítést nyert, hogy jól tervezhető, minőségi gazdálkodás csak kiváló termelési alapon valósítható meg, amely alapok megeremtéséhez nagy segítséget jelenthetnek a külső pénzforrások. Az Európai Unió csatlakozás előtt megnyíló ilyen forrásait ismertette Dr. Urbányi Béla, a gödöllői Szent

István Egyetem munkatársa. Az előadó egy halászati témájú nyertes PHARE pályázat programmenedzsere. Előadásában először a program tapasztalatait elemezte. Ebben a pályázatban a Haltermelők Országos Szövetsége mint gesztor mellett kilenc haltermelő vett részt. A projekt alapfogolata volt, hogy a résztvevők valamilyen összehangolt fejlesztési program mentén valósítsák meg beruházásaikat, amelyhez a PHARE 40%-os támogatást adott. Feltétel volt azonban, hogy a saját forrásként felhasználható FVM támogatások mellett legalább 20% saját erőt is fel kellett mutatni. A tapasztalatok szerint azonban, hiába írták alá az első szerződést 1998 decemberében, többszöri módosítás után a beruházások megkezdésére csak várhatóan 2000 tavaszán kerülhet sor.

A 2000. évtől kezdődően valószínűleg újabb forrást jelenthet a haltermelők számára a SAPARD program. Az Európai Unió a csatlakozni kívánó országok vidék és agrár fejlesztését kívánja támogatni ezzel a programmal, amely nagyban épít a kistérségek önálló kezdeményezéseire is. Az ország fejlesztési programját már elküldték a brüsszeli bírálatra, számos kistérségben azonban még folyik a helyi fejlesztési koncepciók kidolgozása. Szakértők szerint az ország-program hivatalos elfogadása tavaszra várható és talán nyár elején lehet kiírni a pályázatokat, amelyre jelentkezhetnek a kistérségek haltermelői is. Az egyes projekteknél a SAPARD program keretében maximum 50% támogatás adható a termelői beruházásokra, de az még nem tisztázott, hogy ebbe beletartozik-e az FVM támogatás is. Előzetes információk szerint az agrárstruktúra fejlesztésére a pályázatot a megyei FVM hivatalok fogják kiírni.

Szigorú szabályok

Az előadó kiemelte, hogy nem szabad a vidék problémáinak megoldását várni a SAPARD programtól, hiszen annak éves összege töredéke a Minisztérium által nyújtott támogatások keretösszegének. Vannak azonban egyéb, kevésbé ismert EU források amelyek elérhető halászati vállalkozók számára is. Ilyen például az EU 5. Kutatási és Technológiafejlesztési Keretprogramján belül működő, a kisvállalkozások innovatív beruházásait támogató program. Ennek lényege, hogy olyan tudományos, technológiai fejlesztéseket támogat, amelyek kivitelezését a kisvállalkozás csupán saját forrásból nem tudna megkockáztatni és amely fejlesztéseket Unió partnerekkel közösen valósít meg.

(Folytatás a 8. oldalon)

A magyar halászat és az EU csatlakozás

(Folytatás a 7. oldalról)

Vannak a halászati ágazatnak olyan területei is, ahol a termelők már most is „saját bőrükön” érzékelhetik az EU szabályok szigorát. Ilyen terület például a halegészségügy, amelynek Európai Uniói szabályozása közvetlenül érint minden EU-ba élő halat exportáló termelőt. E témában Dr. Csaba György az Országos Állategészségügyi Intézet (OAI), Halegészségügyi osztályának vezetője tartott előadást.

Betegséglisták

Rövid történeti bevezető után az előadó ismertetette az Unió erre a témára vonatkozó szabályozási rendszerét, amelynek alapja egy három „listából” álló táblázat, ahol feltüntetik a veszélyes betegségeket és az azokat terjesztő halfajokat. Az első listán a legveszélyesebb betegségeket csak a „fertőző lazac anaemia” szerepelt, amelyet egyik hazai halfajunk sem terjeszt. A második listán már két olyan betegség is szerepel amit hazai halfajok is terjeszthetnek, köztük egyik igen fontos export halunk a csuka is. Ezek a betegségek a „pisztrángok vírusos vérfertőzése” és a „fertőző vérképzőszervi elhalás”. A hazánkban legnagyobb jelentőséggel bíró „pontyok tavaszi virémiaja” betegség csak a harmadik listán szerepel. Az előadó kiemelte, hogy ez utóbbi betegség visszaszorításában és a halegészségügyi helyzet javulásában nagy szerepe van a Halászati Terméktanács, az FVM és az OAI együttműködésével megvalósult rendszeres vírusvizsgálatoknak. Az előadás és az azt követő hozzászólások fontos tanulsága volt, hogy az EU direktíva szellemében az egyes tagországok egyénileg határozzák meg, hogy milyen vizsgálatokat és papírokat követelnek meg a „harmadik országból” érkező haltételek beengedéséhez. Az exportáló gazdaságok számára nagy segítség lenne, ha valahol összegyűjtve elérhető lenne az az információ, hogy az egyes európai országok mit várnak el a hal exportőröktől.

Nem minden vonatkozásban állunk azonban olyan közel az Európai Unió rendszeréhez mint a halegészségügy területén. Ezt a lemaradást kívánta csökkenteni a Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium, amikor kidolgozta a Nemzeti Agrár-környezetvédelmi Program alapjait, amelyről *Tar Ferenc*, az FVM EU szakértője tartott előadást. Ilyen jellegű programok már régen működnek az EU-ban, de mértékük és jelentőségük egyre növekszik az agrár támogatásokon belül. Lényege, hogy a gazdálkodók önként vállalják bizonyos termelési feltételek betartását a természeti értékek védelmében, a program pedig kompenzálja az ebből eredő bevételkiesést és ösztönzi a termelőket. A hazai Agrár-környezetvédelmi Program indításához

már meg van a kormányhatározat, de még hiányoznak az egyes célprogramokra vonatkozó részletes alkalmazási szabályozások. A program alkotóelemei a következők:

Képzési programok

Agrár-környezetgazdálkodási alpprogram
Integrált gazdálkodási célprogram
Ökológiai gazdálkodási célprogram
Extenzív gyephasznosítási célprogram
Vizes élőhely-hasznosítási célprogram
Érzékeny Természeti Területek hasznosítását biztosító (térsegi) célprogramok
Képzési és demonstrációs programok

A Vizes élőhely-hasznosítási célprogram kiemelt alkalmazási területei a halastavak melyek jelentős ökológiai értékei ma már minden érdekelt fél számára világosak. A halastavakra vonatkozó részletes szabályozás kidolgozásában a Haltermelők Országos Szövetsége is részt vesz.

Egyre több halászati termelő dönt úgy, hogy a megtermelt halat maga dolgozza fel valamilyen szinten. Halfeldolgozóink határozott törekvése, hogy legkésőbb a csatlakozás idejére megfeleljenek a szigorú EU előírásoknak, amelyekről *Feketéné Dr. Horváth Ágnes*, az FVM Állategészségügyi és Élelmiszer-ellenőrzési Főosztály munkatársa adott széleskörű tájékoztatást. Utalva a halegészségügyi előadásra elmondta, hogy az EU ezen a területen is csak irányelveket ad, a tagországok önálló állat-egészségügyi szolgálatot építenek ki. A szabályozások alapelve azonban mindenütt az „istálólól az asztalig” elv érvényesítése az állati termékek minden területén. Az állati termékeken belül külön szabályozott termékcsoporthoz képviselnek a haltermékek és puhatestűk. A szabályozás főbb területei a következők:

Létesítmények felépítése, üzem kialakítási követelmények

Higiénia az előállítás során,

Higiénia a tárolás során

Higiénia a szállítás során

A termékek ellenőrzése (maradékanyag, mikrobiológia)

Halfeldolgozók ellenőrzése

Speciálisan halfeldolgozókra vonatkozó előírások elsősorban a tengeri halfeldolgozókra vonatkoznak, de számos elemük alkalmazható az édesvízi feldolgozókra is. A létesítmények ellenőrzése történhet önellenőrzés (HACCP), nemzeti illetékes hatóság vagy az EU bizottságának szakértői által. Az előadó elmondta, hogy nagyon szigorú a harmadik országból érkező import ellenőrzése, amely csak az elfogadott országok listáján szereplő országból származhat.

Lejegyezte:

Bardócz Tamás

Bemutakozik a HALTERMOSZ

(Folytatás a 3. oldalról)

– Állásfoglalás a 73. OMÉK halászati kiállításával kapcsolatos döntésre érett kérdésekben.

– Tájékoztató az Országos Halászati Bizottság tagjaival és a halászati igazgatás szakembereivel közösen tartandó szakmai konzultáció kérdéseiről.

– Tájékoztató és előzetes állásfoglalás a MOHOSZ tisztségviselőivel folytatandó tárgyalás egyes kérdéseiben.

2.) 2000. március 23., Budapest

– Előzetes állásfoglalás a Szövetség és tagjai működésének 1999. évi eredményeiről szóló jelentés összeállításához (a fehér könyv első olvasatú tárgyalása).

– A halértékesítés 1999. évi tapasztalatai; a nyomott árak kialakulása elleni fellépés lehetőségei.

– Javaslat a halászatról és a horgászatról szóló 1997. évi XLI. törvény végrehajtása során tapasztalt problémák kezelésére.

3.) 2000. május 5.

– A közgyűlés összehívása; az elnökségi álláspont kialakítása a közgyűlés napirendjére javasolt ügyekben.

– Javaslatok a 2001. évi agrártámogatási rendszer halászatot érintő elemeinek tartalmára.

– Tájékoztató a Szövetség 2000. évi költségvetésében meghatározott beruházások és fejlesztések állapotáról; döntés a központi irodaépület további sorsáról.

4.) 2000. augusztus 25., Szolnok

– Tájékoztató a XXVI. Országos Halfőző Verseny előkészítéséről és a 73 OMÉK halászati kiállítása megszervezéséről.

– Állásfoglalás a ponty marketing kommunikációs program folytatásának kérdéseiben.

– Az elnökségi szabályzatok korszerűsítése.

– Tájékoztató a XXVI. Országos Halfőző Verseny szervezésében és lebonyolításában szerepet vállaló tagok tevékenységéről.

5.) 2000. október 11., Dinnyés

– Javaslat a Szövetség bel- és külföldi kapcsolatrendszerének továbbfejlesztésére.

– A halászati képzés és továbbképzés helyzete; javaslat a Szövetség ezzel kapcsolatos feladataira.

6.) 2000. november 29., Budapest

– A közgyűlés összehívása; az elnökségi álláspont kialakítása a közgyűlés napirendjére javasolt ügyekben.

– Döntés a „Szövetkezeti Halászatért” emlékérem tíz fő részére történő adományozásáról.

– A Szövetség 2001. évi munkaterv fő irányinak meghatározása.

Az ülések az igazgató a tárgysorozat elején beszámol a megelőző ülés óta eltelt időszak fontosabb eseményeiről, eredményeiről; a határozatok végrehajtása érdekében valamint az egyéb okból tett fontosabb intézkedésekről. (Természetesen mind az ülések végleges napirendje, mind azok ideje és helyszíne változhat.)